

DOI 10.51558/2490-3647.2022.7.1.203

UDK 81'37:821.163.4(497.6).09 Musabegović J.

Primljeno: 04. 02. 2024.

Izvorni naučni rad
Original scientific paper

Elma Durmišević

O LEKSICI, STILISTICI I SEMANTICI *VODE* U ROMANU *MOST JASMINE MUSABEGOVIĆ*

Glavni predmet ovog rada jeste leksičko-semantička klasifikacija vodene leksike u romanu *Most Jasmine Musabegović*. Objasniti ćemo stilističku ekspresivnost izabranih vodenih leksema, kao i način na koji spisateljica gradi svoj identitet te identitet svojih likova, i to konceptualizacijom doživljaja vode. Analizira se vodena imenska leksika, kao dominantna u odnosu na ostale vrste riječi, te razvrstava u jedanaest leksičko-semantičkih polja. Ukupno je zabilježeno 79 vodenih imenskih leksema. Očekivano, najfrekventnije vodene lekseme jesu 'voda' i 'most'. Detaljno se opisuju tri vodene lekseme: 'voda', 'most' i 'tihanj', te se zaključuje da leksema 'voda' u romanu *Most* ima asocijativnu i simboličku ulogu; leksema 'most', kao jaka pozicija teksta, budući da je to i naslov romana, predstavlja *promjenu, put i odrastanje*. Okazionalizam *tihanj* ima specifično kulturno-jezičko značenje u kontekstu romana.

Ključne riječi: leksika; stilistika; semantika; konceptualizacija; okazionalizam; *Most*; Jasmina Musabegović

UVOD

Leksika je termin koji podrazumijeva ukupnost riječi jednog jezika, „otvoren i zavisn od života jezičke zajednice” (Dragičević 2010: 17). Uopćeno uzevši, leksiku možemo podijeliti na neutralnu i stilski markiranu, no i dalje smatramo da je svaka „leksema funkcionalna u skladu s ciljevima koji se njenom upotrebom žele postići” (Halilović, Tanović, Šehović 2010: 129). Šipka (1996) opću leksiku posmatra kao ontološku

kategoriju koja podrazumijeva sve postojeće i moguće lekseme, u okviru kojih postoji zajednička leksika (ona koju jedna društvena zajednica posjeduje kroz kolektivno iskustvo) i mentalna leksika (ona koja se razvija u svijesti pojedinca).

Izabrani primjeri vodene leksike ekscerpirani iz romana *Most* diktiraju kriterij analize, pa ćemo vodenu leksiku iz romana klasificirati u nekoliko leksičko-semantička polja, u okviru kojih ćemo govoriti o konceptualizaciji, kolokaciji te stilskoj markiranosti odabranih vodenih leksema.

O LEKSEMI ‘VODA’ I O VODI

U *Rječniku bosanskoga jezika* (Halilović, Palić, Šehović 2010: 1446) leksema ‘voda’ značenjski se objašnjava prvenstveno s *hemijskog* aspekta: „vodonikov oksid, najrašireniji hemijski spoj u prirodi, tekućina bez boje, mirisa i okusa, prijeko potrebna za život“; zatim *geografski*: ‘a. različite vrste vodene mase (rijeke jezera, mora, okeani) b. vodena masa nad kojom je uređeno pravo raspolaganja i korištenja’; te na kraju u *razgovornom* registru *voda* je: ‘naziv za različite tekućine (npr. u organizmu čovjeka ili životinje, u biljkama itd.)’. Nakon opisnih definicija data su i 54 primjera u obliku ustaljenih spojeva riječi, frazeoloških izraza te poslovice koji sadrže leksema ‘voda’.

Voda je neophodna za život, simbol je rađanja, rasta, življenja, obnavljanja; dolazimo na ovaj svijet iz vode, okupani vodom, a isto tako i odlazimo. Simbolički, psihološki i kulturološki, ritualno *voda* je omniprisutna¹ u svijesti i životu pojedinca. U mitologiji starih Grka i Slavena *voda* je imala značajnu ulogu: rijeka Stiks bila je poštovana i od bogova; predstavljala je granicu između zemaljskog i podzemnog svijeta; njena *voda* je mogla učiniti nekoga besmrtnim (Ahilej); najade i nereide su vodene nimfe; u slavenskoj mitologiji rusalka su vodene vile, Vodjenjak je vodeni duh, a Vodanoj vodeni demon. U monoteističkim religijama *voda* nosi mnogo simboličkih značenja: od krštenja i svete vodice, preko duhovno-tjelesnog obrednog pranja dijelova tijela prije molitve, rajskih rijeka i *Zemzem* vrela, do *mikve* i *teville*², a u kontekstu politeizma, spomenut ćemo svetu rijeku Ganges za koju se vjeruje da

1 Jednostavnim internetskim pretraživanjem može se uočiti mnoštvo multimodalnih reklama koje se odnose na važnost hidratacije i vode, pa je *voda*: avantura, jaka, nova avanturica, plavo zlato, prirodno inteligentna i sl. (https://www.google.com/search?q=reklame+za+vodu&sc_esv=602001524&rlz=1C1GCEA_enBA1012BA1012&tbm=vid&sxsrf=ACQVn08wyw0_H7st3T5u5iKt1mAbLJ8Z6A:1706367610854&ei=ehq1ZdLhM8CtwPAP3peauAk&start=10&sa=N&ved=2ahUKEwjShrTa6v2DaxXAFhAIHd6LBpcQ8NMDegQIBBAW&biw=1536&bih=703&dpr=1.25, posjećeno: 27. 01. 2024).

2 Vidjeti više na <https://religioskop.ba/price/tevilla-ritualno-vjersko-pranje-jevreja/>, posjećeno: 28. 1. 2024.

sapire sve grijehе i nečistoće, ali i paganska kupanja i umivanja rosom te cvjetnom vodom. Džafić (2021: 13–14) naglašava kako je voda „tema i motiv književnih djela”, odnosno „glavna tematska preokupacija nekih pisaca”, pa tako i centralna tema romana *Most Jasmine Musabegović*. Hadžizukić (2011: 148) motiv rijeke i vode u romanima vidi kao poetski motiv „koji ima različite asocijativne i simboličke vrijednosti”. *Voda* u romanu *Most*, s pravom smatra Hadžizukić, predstavlja „elemenat koji nas povezuje sa svijetom, vodama spoznajemo sebe i vodama otičemo” (Ibid. 140). Ako uzmemo u obzir da je glavni lik – pripovjedačica – i umjetnica slikarica, te da veoma emotivno i čulno doživljava i proživljava svijet oko sebe, a pogotovo prirodu i *vodu*, te da je prostor u kojem živi i djeluje (Hercegovina, Mostar, Neretva, Stari most) životno povezan sa *mostom i rijekom – vodom*, smatramo to čvrstim argumentima za pristup istraživanju vodene leksike u ovom romanu.

VODENA LEKSIKA U ROMANU *MOST*

Za potrebe ovog rada odlučili smo analizirati izabrane vodene imenske lekseme koje smatramo relevantnim za našu hipotezu da *voda* kreira promišljanje pripovjedačice i glavnog lika romana, te da izborom vodene leksike spisateljica opisuje identitete: i svoj, i svog lika, i svih ostalih likova koji, kao voda u prirodi, kruže oko nje (i spisateljice, i pripovjedačice, i umjetnice slikarice). Glagolske, pridjevske i priložne lekseme koje su vezane za pojam *voda* zabilježili smo u vidno manjem broju u odnosu na imenske lekseme, tako da ih ne navodimo u ovom radu i svjesno težište prebacujemo na najfrekventniju skupinu riječi – imenice.

Ekscerpiranu građu podijelit ćemo (prema Pinter 2018) na nekoliko leksičko-semantičkih polja, u okviru kojih ćemo izvršiti semantičku analizu, koja uključuje i konceptualizaciju izabranih vodenih leksema, a sve s istraživačkim ciljem koji treba da pokaže kako izbor u ovom slučaju vodene leksike gradi posebnu sliku romana, odnosno nadopunjuje umjetnički slikarski svijet pripovjedačice i glavnog lika u romanu *Most*.

Ukupno 79 vodenih imenskih leksema razvrstano je u sljedeća leksičko-semantička polja, dok broj u zagradi pokazuje frekvenciju pojavljivanja u romanu:

1. Leksičko-semantičko polje *vode*: voda (99), vlaga (10), tečnost (2), vlažnost (2)
2. Leksičko-semantičko polje *vodenih imenskih leksema koje se odnose na izgled, stanje i način kretanja vode*: curak (14), brzac (12), tok (11), matica (10), mlaz (8), talas (8), tihanj (8), dubina (5), korito (4), obala (4), plićak (4), naplava

- (4), vir (3), bujica (2), izvor (2), kap (2), kovitlac (2), mlaz (2), mulj (2), protok (2), rukavac (2), vodoskok (2), brzak (1), buk (1), lapavica (1), modrina (1), plićina (1), talog (1), ušće (1), uvir (1), val (1)
3. Leksičko-semantičko polje *hidronima*: Neretva (17), Bosna (7), Radobolja (3), Drina (1)
 4. Leksičko-semantičko polje *tekućih voda*: rijeka (60), potok (3), ponornica (1), tekućica (1)
 5. Leksičko-semantičko polje *stajaćih voda*: okean (11), more (3), bara (1), netekućica (1)
 6. Leksičko-semantičko polje *padavina*: grād (13), kiša (5), snijeg (4), susnježica (1)
 7. Leksičko-semantičko polje *tjelesnih voda*: suza (6), znoj (4)
 8. Leksičko-semantičko polje *agregatnih stanja vode*: led (1), para (1)
 9. Leksičko-semantičko polje *vodenih imenskih leksema koje znače objekte i predmete*: most (68), lûk (10), badanj (9), šlauf (6), bjelutak (5), čamac (3), česma (3), banja (1), flaša (1), lavor (1), mlin (1), nastrešnica (1), podmostovlje (1), tuš (1)
 10. Leksičko-semantičko polje *vodenih imenskih leksema koje znače osobu i djelatnost što je osoba obavlja*: skok (10), skakač (5), kupač (3), kupanje (2), brčkanje (1), davljenik (1), plivač (1), pranje (1), šljapkanje (1)
 11. Leksičko-semantičko polje *faune*: riba (5).

Semantički i stilistički potencijal vodenih imenskih leksema pokazat ćemo na trima izabranim primjerima, a to su vodene imenske lekseme: ‘voda’, ‘most’ i ‘tihanj’. Prve dvije jesu i najfrekventnije, no to nije presudni kriterij za analizu. Presudni kriterij za izbor spomenute tri lekseme jeste njihovo značenje i sveobuhvatnost, kolokacija i asocijativnost, a za leksemu ‘tihanj’ i činjenica da se radi o autorskom neologizmu – okazionalizmu, nastalom inovativnošću spisateljice u specifičnim kulturno-jezičkim oklonostima (Skender Libhard 2020).

LEKSIČKO-SEMANTIČKO POLJE *VODE*

Vodena imenska leksema – voda

Hipoteza koju postavlja Džafić (2021: 18) u svom radu o toposima vode temelji se na tome da je „voda (je) identifikacijski označitelj određenog prostora, a u kognitivnom i gnoseološkom smislu i identitetski signum spoznajnih procesa koji se odvijaju

u samom čovjeku”. Ova se misao uklapa i u našu hipotezu o *vodi* kao identitetskom elementu kojim spisateljica gradi glavni lik:

“Plovim po svemu ovom. I po ovoj nabujaloi i lajavoj **vodi** što se sprema da se sruči na već nestale mlinove i kamenove. Je li se ovo u njoj krije veliki i teški san čovjekov o **vodi**. Teški san je nepokretna **voda** okeana. (...) I okeani imaju svoje rijeke i svoje brzace. Svoje velike i male naplave, izvore. Svoju **vodu** u velikoj **vodi**. Eto to je jedna od slika što postoji u nama bez predajnika”. (Musabegović 1994: 11)³

Podvučene vodene lekseme (‘ploviti’, ‘nabujala’, ‘mlin’, ‘kamen’, ‘okean’, ‘rijeka’, ‘brzac’, ‘naplava’, ‘izvor’) svojom semantikom ulaze u široko značenjsko polje lekseme ‘voda’. One su svojim specifičnim značenjima *podržavajuće i dopunjavajuće* središnjoj leksemi ‘voda’. Zahvaljujući i kolokacijskim vezama lekseme ‘voda’ koje vidimo u primjerima: (*po*) *nabujaloi i lajavoi vodi*, (*voda se sprema da se sruči*) *na već nestale mlinove i kamenove, teški san čovjekov o vodi, nepokretna voda okeana*, vidimo koliko je leksema ‘voda’ ne samo „opće dobro u ljudskim rukama” (Mijić, Bartulović 2016: 129) nego i sami život. Iz navedenog citata može se jasno vidjeti omnipresence vode u životu pojedinca, a pogotovo kako to doživljava i proživljava pripovjedačica i glavni lik romana *Most* koja sve pretače u *sliku*. Konceptualna slika i pojam “vode” jesu metafora života, predstavljena kroz slikarsko platno, shodno vokaciji pripovjedačice i glavnog lika:

„Veliko platno svim nijansama mirne površinske **vode** beskrajna, a onda u njemu mrežu rijeke; planinskih i ravničarskih, bujica, svih naplava. Veliko platno beskrajna.“ (Musabegović 1994: 11–12)

Boje na platnu jesu upravo boje *vode*:

“Okean: velik i inertan. A onda uhvatiti njegove brzace, naplavine, velike ravničarske rijeke i plae planinske. Mreža pokreta i puteva u nepokretnosti. U uvijek istom. Bujice i kamenje. Prepoznaju se pokretom i bojom. Hiljadu boja u jednoj istoj boji: plavo do zelene. Duga u plavom. Dubine i plićine. Ona pjeskovita, kamenita, muljevita, skliska, oporna. Divlja i tajanstvena dubina. Pitomi plićak se oko nogu plete. Mreža vode, svih **voda** što postoje i što se, ne gubeći se, u njega slivaju.” (Musabegović 1994: 16)

Da bi se na kraju u ušću slile u *Jezik*:

„Jedan jedini veliki jezik i sporazumijevanje tekućica i netekućica u Mreži.“ (Ibid.),

3 Isticanje u ovom citatu i svim sljedećim citatima je naše.

kao multimodalna i *krosmodalna* slika *života*, pa je metaforički, na kraju platno života iscrtano bojama *vode* što simboliziraju *jezik*, a *jezik* je ovdje metafora i *života*, čime se potvrđuje, opet konceptualna slika *vode koja kruži u prirodi*, odnosno njena omniprisutnost.

Zanimljivo je da smo u ekscerpiranoj građi pronašli samo jedan primjer u kojem vodena imenska leksema ‘voda’ ima negativno značenje:

„Tu su bile kožare, smrdjelo je i prljava voda tekla je u tankom curku preko stijena, u Neretvu. Vraćajući se s mosta, preko stijena, noseći na sebi velike šlaufe, uvijek u grupi, taj dio puta, ružan i opasan, trebalo je zaobići i rukama se držati za litice i mic po mic doći do pristojnije staze, a paziti dobro da ne dohvatiš smrdljivi curak i još smrdljiviju vlažnost. Zaustavljenog daha, i zatim, brzo zaboraviti na sve.“ (Musabegović 1994: 13–14)

Olfaktornim čulom ovdje se spoznaje svijet; smrad je sinestezijski vidljiv u *tankom curku*, načinu kako prljava voda teče, a onda još intenzivnije kroz sliku *smrdljivog curka*.

Na drugom kontrastivnom kraju je opozicija *miris vode* koji se personificira kroz miris roditelja:

„**Miris vode** hvata mi nosnice. Rezak je i hladan. To dvije glave iznad mene stoje, još dvije glave je voda valjala po svojoj volji. Dvije glave nasukane na mom krevetu.“ (Musabegović 1994: 36)

Miris koji znači život jeste miris roditelja, to je miris njihovog tijela koji pripovjedačica poistovjećuje s vodom. Preciznije, prisutna je konceptualna slika života kao brodoloma (*dvije glave nasukane na mom krevetu*), dok je krevet *obala – spas*.

LEKSIČKO-SEMANTIČKO POLJE VODENIH IMENSKIH LEKSEMA KOJE ZNAČE OBJEKTE I PREDMETE

Vodena imenska leksema – most

U okviru spomenutog leksičko-semantičkog polja odlučili smo se za analizu ekscerpiranog primjera *most*, koji predstavlja vodenu imensku leksemu objekta što je „namijenjen prelaženju ljudi ili vozila preko vode“ (Halilović, Palić, Šehović 2010: 672). Kriterij odabira u ovom slučaju jeste jaka pozicija teksta koju ova leksema zauzima kao naziv romana – *Most*. Ovo je *most* na *Neretvi*, *most* u *Mostaru* – *Stari*

most, iako nijednom to nije u romanu precizirano. *Most* može biti, i konkretno i simbolički, bilo koji *most*:

„Moj put **do mosta** je iznutra, odozdo. Od rijeke i vode, do lûka. Moj put **do mosta** nije ovaj kojim hodim. To je put **na most**. Izvanjski, tuđinski. To je majkin put **na most**. (...) Mamin i moj **most**. Sada idem njenim putem **do mosta**. To znači **preko mosta**, izvana, ali sjećanje **na taj most** iznutra, znači da idem i **prema mostu** i **na most**. Idem **ka mostu** i unutarnjom i vanskom linijom.“ (Musabegović 1994: 7–8)

Implicitno, to jeste *Stari most* u Mostaru, ali konceptualno *most* je prijelaz, to je slika odrastanja, prelaska iz jednog svijeta u drugi, iz jedne sfere razmišljanja u drugu; to je odnos dviju žena – kćerke i majke. Prijedlozi koji zajedno sa vodenom imenskom leksemom tvore prijedložno-padežni izraz preciziraju konceptualnu sliku mosta kao puta ka odrastanju i zrelosti. Prijedlozi mjesta ovdje su u funkciji izražavanja prostora (*do, na, prema, ka*), a prethodni citat potvrđuje i osnovnu ljudsku potrebu za lokalizacijom i autolokalizacijom (Pinter 2018). *Adlativnost*, odnosno *približavanje* mostu, ovdje je gotovo gradacijski izraženo repeticijom različitih prijedložno-padežnih konstrukcija (*do mosta, na most, prema mostu, ka mostu*). Posebno je markiran prijedlog *do*, koji i spisateljica izdvaja u grafostilističkom smislu: „Moj put *do* mosta nije ovaj kojim hodim“.

Kao što leksema ‘*most*’ otvara ovaj roman, i to naslovom, slika *skakača na mostu*, koji želi ponoviti *skok* oca, posljednja je slika u romanu:

„Amir se dugo jednog ljeta skanjivao. Htio je da ponovi skok svoga oca koji se u ratu, između dva vojnika oteo, u sred zime, u odijelu, i skočio sa **mosta**.“ (Musabegović 1994: 161)

Ne uspijeva to Amiru, ali pripovjedačica slikarica posljednjim potezom kista zaključuje metaforičku sliku mosta, a to je *ponavljanje*:

„Pa ja samo ovdje živim bez ostatka i taloga. Iz ovih skokova moje slikarstvo iskače.“ (Musabegović 1994: 161)

Vodena imenska leksema – tihanj

Aktuelni rječnici bosanskog jezika ne bilježe leksemu ‘*tihanj*’; u našoj kraćoj istraživačkoj anketi govornici bosanskog jezika različite dobi, spola, porijekla i obrazovanja nisu joj znali značenje, pa je s razlogom smatramo autorskim okazionalizmom. Za Bağića je (2012: 131) okazionalizam (on koristi termin *hapaks*) figura dikcije, poseban slučaj neologizma. Smatra da je to riječ „koja se u jeziku

pojavljuje samo jedanput, koja ne ulazi u općeuporabni rječnik i čije je značenje nesigurno, počesto teško dohvativo“ (Ibid.). Okazionalizam karakterizira govornikov stil ili autorski govor (Ibid.). Mišljenja smo da je ovaj okazionalizam *skovan* i upotrijebljen u romanu s namjerom da zadovolji jezičku binarnu opoziciju kojoj (ne)jezička stvarnost teži:

„Voda se prevrtala i koprcala pod njim kao uhvaćena riba što se bori za život. Odozgor vidi njene brzace, kovitlace i **tihanje**. **Tihanj**. Riječ melem. Ali ne u ovoj rijeci. On je najopasniji jer vuče u dno. Opasno, do nepovrata. Na brzacu se samo toku prepusti, valjaće te voda zajedno sa kamenjem, ali **tihanju** ne vjeruj. Bježi od njega. Neiskusni mu povjeruju i pribjegnu: zna to biti zlokobno. Jednom je sama to uradila kad je iz inata, bez grupe, zaplivala niz vodu. Još pamti snagu i bol u mišićima i samotnost u bezglasnoj vodi **tihanja**. To je slika, u plavetnilu vode, i brzaci, i rukavci, i mir, i tišina. Predasi su najdublji. Iz njih se teško povratiti. To. To treba zaustaviti. Tišinu, zasto, **tihanj** u protoku. A u okeanu mrežu protoka. Sve u nijansama jedne boje. Boje vode.“ (Musabegović 1994: 14–15)

Tako je ‘tihanj’ nastao kao antonimski par leksemi ‘brzac’, a to je ‘mjesto na vodotoku gdje voda vrlo brzo teče’ (Halilović, Palić, Šehović 2010: 95). Stilistički markiran je i postupak u kojem spisateljica ne koristi očekivanu tvorbenu osnovu koja bi nosila leksičko značenje suprotno onom lekseme ‘brzac’, a to je leksema ‘spor’, nego koristi auditivnu pridjevsku leksemu ‘tih’, koju pronalazimo i u frazemu sa sastavnicom *voda: tiha voda brijege valja*. Dovodeći u vezu okazionalizam *tihanj* i frazem *tiha voda brijege valja*, potvrđujemo uspješnost okazionalizma i u fikciji, ali i falciji. *Tihanj* je mirno mjesto u rijeci – opasnost koju ne očekujemo

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Ranije književne interpretacije potvrdile su da je *voda* motiv i tema romana *Most Jasmine Musabegović*. Ovaj rad u leksičkoj, semantičkoj i stilističkoj analizi vodenih leksema pokazuje na koji je način vodena leksika iskorištena u funkciji identitetskog uobličavanja likova, napose glavnog lika – pripovjedačice slikarice, ali i opisa svega onog što je pripovjedačica doživjela, proživjela i naslikala na *velikom platnu okeana*.

Ekscerpirana građa vodene leksike pokazuje ukupno 79 vodenih leksema koje su podijeljene u jedanaest leksičko-semantičkih polja. Detaljno su opisane tri vodene lekseme: ‘voda’, kao najobuhvatnija vodena imenska leksema, ujedno i najfrekventnija; leksema ‘most’ koja je i naslov romana i jaka pozicija teksta te okazionalizam ‘tihanj’ kojim spisateljica *upozorava* na neočekivano u konceptualnoj

slici života, ali i jezički uspješno ispunjava antonimski *vodeni* par *brzac : tihanj*. Najfrekventniji koncept koji se javlja kad je voda u pitanju jeste da je *voda život*, most je *put*, *prelazak* i *dolazak*, *tihanj* je *neočekivana opasnost*.

IZVORI

1. Halilović, Senahid, Ismail Palić, Amela Šehović (2010), *Rječnik bosanskoga jezika*, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo
2. Musabegović, Jasmina (1994), *Most*, Bosanska knjiga, Sarajevo

LITERATURA

1. Bagić, Krešimir (2012), *Rječnik stilskih figura*, Školska knjiga, Zagreb
2. Dragičević, Rajna (2010), *Leksikologija srpskog jezika*, Zavod za udžbenike, Beograd
3. Džafić, Šehzada (2021), "Topos vode u novijoj bosanskohercegovačkoj književnosti", *Društvene i humanističke studije*, 1(14), 13–34.
4. Hadžizukić, Dijana (2011), *Poetski diskurs u bošnjačkom romanu*, Slavistički komitet, Sarajevo
5. Halilović, Senahid, Ilijas Tanović, Amela Šehović (2010), *Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik*, Slavistički komitet, Sarajevo
6. Mijić, Linda, Anita Bartulović (2016), "Frazemi sa sastavnicom iz semantičkoga polja 'voda' u klasičnim jezicima i hrvatskom jeziku", *Fluminensia*, 28, 123-141.
7. Pinter, Kornelija (2018), *Prostor u jeziku – semantičko polje vode u pjesništvu Delimira Rešickog*, doktorski rad, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
8. *Religoskop*, Edukativna platforma o doprinosu četiri monoteističke religije razvoju Bosne i Hercegovine, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo <https://religoskop.ba/>, posjećeno 28. 01. 2024.
9. Skender Libhard, Inja (2020), "O okazionalizmima – kako nastaju u njemačkome i kako ih se može prevoditi na hrvatski", *Rasprave*, 46, 339–372.
10. Šipka, Danko (1996), *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*, Matica srpska, Beograd

ABOUT LEXICON, STYLISTICS, AND SEMANTICS OF WATER IN THE NOVEL *MOST* BY JASMINA MUSABEGOVIĆ

Summary:

The main subject of this paper is the lexical-semantic classification of water-related lexicon in the novel *Most (Bridge)* by Jasmina Musabegović. We will explain the stylistic expressiveness of selected water-related lexemes, as well as the way the author constructs her identity and the identities of her characters through the conceptualization of the experience of water. The water lexics are analysed as dominant in relation to other types of words and classified into eleven lexical-semantic fields. Total of 79 water nouns have been registered. As expected, the most common water-related lexemes are 'voda' and 'most'. Three water nouns are described: *voda*, *most* and *tihanj*, and it is concluded that lexeme 'water' has an associative and symbolic role; lexeme 'most', as a strong position of the text, since it is also a title of the novel, represents *change*, a *path* and *growing up*. The nonce word *tihanj* has a specific cultural and linguistic meaning in the context of the novel.

Keywords: lexicon; stylistics; semantics; conceptualization; nonce word; *Most*; Jasmina Musabegović

Adresa autorice
Author's address

Elma Durmišević
Univerzitet u Sarajevu
Filozofski fakultet
elma.durmisevic@ff.unsa.ba